

Sygn. akt **II AKa 497/22**

PROTOKÓŁ

ROZPRAWY APELACYJNEJ

Dnia 29 lutego 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Anna Zdziarska

Sędziowie: SSA Małgorzata Janicz
SSA Ewa Jethon

Protokolant: Patrycja Zgardzińska

przy udziale Prokuratora Renaty Śpiewak

rozpoznał sprawę **Zbigniewa Saraty**

w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia na podstawie ustawy z dnia 23.02.1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

na skutek apelacji wniesionej przez reprezentanta Skarbu Państwa Komendanta
Stołecznego Policji

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Wydziału Karnego
z dnia 28 września 2022 r. sygn. akt XVIII Ko 76/21.

Rozprawę rozpoczęto o godz. 10:10.

Na rozprawę stawili się:

wnioskodawca Zbigniew Sarata – stawiał się osobiście wraz z pełnomocnikiem
adw. Antonim Łepkowskim;

przedstawiciel Skarbu Państwa **Komendant Komendy Stołecznej Policji** nie stawiał się, prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy, w jego imieniu nie stawiała się **r.pr. Grażyna Michnal – Gabryelska**, prawidłowo zawiadomiona o terminie rozprawy. Stawiała się **r.pr. Marta Mazur – Przydromirska**, składa pełnomocnictwo ustanowione przez nad. insp. Pawła Dzierżaka i oświadcza, iż poświadczyła je za zgodność z oryginałem wraz z decyzją z dnia 26.01.2021 r. o powołaniu nad. insp. Pawła Dzierżaka na stanowisko Komendanta Stołecznego Policji.

Sędzia sprawozdawca poinformowała, że na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw uległ zmianie art. 8 ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Prokurator wnosi o pozostawienie bez rozpoznania apelacji pełnomocnika Komendanta Stołecznego Policji, bowiem została wniesiona przez podmiot nieuprawniony, jednocześnie zwraca uwagę na niewłaściwe oznaczenie w wyroku podmiotu zobowiązanego do wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania.

Pełnomocnik oskarżyciela wnioskodawcy podtrzymuje apelację i nie zajmuje stanowiska w kwestii zmiany przepisów.

Przewodnicząca zarządziła przerwę.

Stawiennictwo stron po przerwie jak przed przerwą.

Pełnomocnik wnioskodawcy Zbigniewa Saraty adw. Antoni Łepkowski popiera wniosek prokuratora i uważa, że apelację wniósł podmiot nieuprawniony. Zwraca uwagę na to, że o ile podmiotem *statio fisci* mógłby być Komendant Stołeczny Policji, to nie może być Komenda Stołeczna Policji, tak jak to jest w zaskarżonym wyroku. Wnosi o pozostawienie apelacji bez rozpoznania i wskazanie w uzasadnieniu postanowienia, że orzeczenie stało się prawomocne dnia 28.09.2023 r.

Wnioskodawca przyłącza się do stanowiska swojego pełnomocnika.

Prokurator zwraca uwagę, że o ile dojdzie do pozostawienia apelacji bez rozpoznania, to uważa, że nieprawidłowe byłoby wskazanie prawomocności w dacie wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r., gdyż postanowienie o pozostawianiu apelacji bez rozpoznania jest zaskarżalne.

Przewodnicząca zarządziła przerwę, celem narady.

Stawiennictwo stron po przerwie jak przed przerwą.

Sąd postanowił:

1. na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1993 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego apelację Komendanta Stołecznego Policji – reprezentanta Skarbu Państwa, wniesioną na niekorzyść wnioskodawcy Zbigniewa Saraty pozostawić bez rozpoznania, jako pochodzącą od osoby nieuprawnionej,
2. wydatkami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1860), art. 8 ust. 3 ustawy lutowej otrzymał następujące brzmienie: „W postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, z wyjątkiem art. 554 § 2a i 2b oraz art. 555”. Przepis ten wszedł w życie w dniu 28 września 2023 r. Ustawa nowelizująca ustawę lutową nie zawiera szczególnych przepisów intertemporalnych dotyczących ww. zmiany, które przesunęłyby w czasie jej zastosowanie. Podstawową zatem formą rozwiązywania problemów intertemporalnych na gruncie prawa karnego procesowego jest reguła stosowania prawa nowego (lex nova), zwana regułą bezpośredniego stosowania ustawy nowej lub regułą „chwytania w locie”.

Tym samym odpowiednie zastosowanie w postępowaniu o zadośćuczynienie dochodzone na gruncie ustawy lutowej znajdują jedynie pozostałe przepisy wyrażone w art. 554 KPK, w tym art. 554 § 3 KPK, który nakazuje zawiadomić o terminie rozprawy wnioskodawcę, prokuratora oraz organ reprezentujący Skarb Państwa, nie determinując jednocześnie, że Skarb Państwa jest stroną tego postępowania. Jednocześnie w uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej, z mocy której doszło do zmiany art. 8 ust. 3 ustawy lutowej, wskazuje się m.in., że „Najbardziej właściwe wydają się zatem zmiany legislacyjne sprowadzające się niejako do „powrotu” w rozpatrywanym zakresie do reprezentacji Skarbu Państwa jedynie na szczeblu prokuratury” (uzasadnienie do projektu ustawy nowelizującej, druk sejmowy 3216 Sejmu IX kadencji, dostępny na stronie internetowej Sejmu, s. 81-82 uzasadnienia – vide postanowienie SN z dnia 12 stycznia 2024r. w sprawie IV KO 114/24, postanowienie SN z dnia 18 stycznia 2024rr., w sprawie IKA 15/23). Tym samym w realiach przedmiotowej sprawy

Komendant Stołeczny Policji nie jest stroną postępowania, a zatem nie jest osobą uprawnioną do złożenia apelacji. W związku z powyższym apelację należało pozostawić bez rozpoznania.

Przewodnicząca pouczyła, że zgodnie z art. 430 § 2 k.p.k. stronom służy zażalenie na postanowienie do równorzędnego składu sądu odwoławczego.

Rozprawę zakończono o godz. 10.35.

Przewodnicząca.....

Protokolant.....